

ZONDAG 40

Gij zult niet doodslaan

Psalm 34 : 9,10
Lezen: 1 Korinthe 13
Psalm 5 : 4, 5, 6, 7
Psalm 33 : 9,10
Psalm 133 : 2,3

Wij willen thans het Woord Gods aan u bedienen naar Zondag 40 van onze Heidelbergse Catechismus, de vragen 105 tot en met 107.

Vraag 105: Wat eist God in het zesde gebod?

Antwoord: Dat ik mijn naaste noch met gedachten, noch met woorden of enig gebaar, veel minder met de daad, door mijzelf of door anderen ontere, hate, kwetse of dode; maar dat ik alle wraakgierigheid aflegge; ook mijzelf niet kwetse of moedwilliglijk in enig gevaar begeve; waarom ook de overheid het zwaard draagt om den doodslag te weren.

Vraag 106: Maar dit gebod schijnt alleen van het doodslaan te spreken?

Antwoord: God, verbiedende den doodslag, leert ons, dat Hij den wortel des doodslags, als nijd, haat, toorn en wraakgierigheid, haat en zulks alles voor een doodslag houdt.

Vraag 107: Maar is het genoeg, dat wij onzen naaste, zoals tevoren gezegd is, niet doden?

Antwoord: Neen; want God, verbiedende den nijd, haat en toorn, gebiedt, dat wij onzen naaste liefhebben als onszelf, en jegens hem geduld, vrede, zachtmoedigheid, barmhartigheid en alle vriendelijkheid bewijzen, zijn schade, zoveel als ons mogelijk is, afkeren, en ook onzen vijanden goed doen.

In deze veertigste zondagsafdeling staat het zesde gebod centraal.

Gij zult niet doodslaan. Drie gedachten vragen onze aandacht:

1. Daar is levensgevaar
2. Daar is levensbewaring
3. Daar is levensroeping

Nadat we eerst in het vijfde gebod gezien hebben, hoe God het gezag ingesteld heeft tussen vader en moeder, ouders en kinderen, tussen de

overheid en de onderdanen, tussen de baas en de knecht, wordt in dit gebod gesproken over de verhouding van de mens ten opzichte van zijn naaste. Van de mensen onder elkaar, de eerbiediging van het leven van mensen, die voor Gods aangezicht huns gelijken zijn.

God stelt in dit gebod het leven van de mens tegen de zonde van de mens, veilig. Want het leven is een gave van God. Dat is het leven van de planten en het leven van de dieren, de vogels, de vissen, maar inzonderheid het leven van de mens, die naar het beeld van God gemaakt is. U weet, God heeft alles goed gemaakt, de planten, de bloemen, de bomen, ook de vogels, de vissen, het kruipend gedierte, heeft God goed gemaakt. God zag al wat Hij gemaakt had en ziet, het was zeer goed.

Alleen van de mens staat dat hij gemaakt is naar het beeld van God. Laat Ons mensen maken zegt God, naar Ons beeld en naar Onze gelijkenis. Daarom heeft het leven van de mens in het oog van God een uitnemende waarde. Dat is ook de beweegreden, waarom de Heere tegen Noach zegt; als hij op de aarde terugkeert en de ark geopend wordt en hij het nieuwe aardrijk weer binnen mag gaan: Denk erom, dat het niet gaat zoals in de eerste wereld. In de eerste wereld daar heerste de leuze: geen God en geen Meester, zorg ieder voor jezelf, leef, zoals je lust hebt.

Denk erom zegt de Heere, dat, dat op deze wereld niet meer gebeurt. Wie nu nog naar het zwaard grijpt, die des mensen bloed vergiet, diens bloed zal door de mens vergoten worden. Want de mens is naar Gods beeld gemaakt. Het leven is dus alleen veilig, wanneer wij hebben leren bukken onder het gezag van God. Is er ooit een eeuw geweest waarin men zijn afschuw heeft uitgesproken over de oorlog, dan is het wel de eeuw, waarin wij leven. Er is een leuze, die gaat van oor tot oor; verklaar de oorlog aan de oorlog. We willen geen oorlog meer! Duizenden stemmen gaan op: werp de wapenen neer, laat het vrede zijn. Laat ons humaan zijn ten opzichte van elkaar. En we ontkennen het niet, in deze leuze is veel, wat overeenkomt met het Woord, met de instelling van God. Maar laten we ons niet laten misleiden, wanneer deze leuze geuit wordt door mensen, die met die zelfde mond, God vloeken en zeggen: wat hebben we te doen met God en wat deel hebben we aan Zijn Zoon Jezus Christus? Want bij zulke mensen, die zich laten voorstaan op hun humane levenshouding, is het leven van de mens toch niet veilig. Al is het waar, dat wij in goede zin hun leuze graag willen overnemen, en hen willen voorgaan; "verklaar de oorlog aan de oorlog", stoelt toch voor de kerk des Heeren op een andere wortel. Immers de ongelovige, de humanist zegt: Weg met de oorlog, spaar het leven van de mensen! Maar hij heeft een andere beweegreden dan wij. Hij wil het leven niet gespaard hebben, omdat de mens naar Gods beeld is gemaakt, maar wil ten diepste het leven gespaard hebben uit angst om zelf het leven niet te verliezen.

Nu zeg ik niet, dat deze drijfveer opzichzelf onbillijk en verkeerd is, maar die drijfveer is niet genoeg. Wij komen alleen door de humanistische drijfveer van: "weg met de oorlog", nooit tot het doel. Want vrede, dat is niet het

afwezig zijn van oorlog, vrede is veel meer. Vrede is het herstel van datgene, wat door de zonde gescheurd is. En daar kan de humanist, omdat hij van nature, toch een vijand is van God en van zijn naaste, nooit komen. Omdat de bron van ons aller leven nu eenmaal een vuile, een stinkende en een bedorven bron is, waaruit opborrelt, haat, nijd en twistgierigheid; kan de mens, die niet vernieuwd is naar het evenbeeld van God, de mens □ zonder de genade van Jezus Christus □ daar nooit komen.

Dat het leven, in de hand van deze humane mensen niet veilig is, dat hebben de eeuwen overvloedig geleerd. Er is in Duitsland een grote dichter, een denker, een wijsgeer geweest, genaamd Goethe. Die naam hebben de jongens en meisjes op de middelbare school wel gehoord. Deze man, een zeer humaan mens, is gekomen tot de slotsom: het leven is zo dierbaar, dat we de dood een kans moeten geven. De dood, zegt hij ergens, is een kunstgreep van de natuur om het leven te dienen. Op deze theorie had Hitler zijn goddeloze praktijken gefundeerd. Hij heeft gezegd: het zwakke moet wijken, dan zal het sterke des te sterker worden. Vermoord de Joden, dan kunnen de edelgermanen bloeien. Vermoord de zwakzinnigen, vermoord de ouden van dagen, de debielen, de imbecielen, vermoord ze, opdat er meer plaats kome voor de sterke. Edele humane bedoelingen, het leven moet groeien, al maar luisterrijker worden. Daar moet het leven van de gebrekkige, van de verminkte, van de dwaze, de van zijn verstand beroofde of de invalide aan opgeofferd worden.

En op deze wortel stoelt ook de ingreep in onze dagen van bijvoorbeeld: de abortus en de euthanasie. Dat is de beëindiging van het leven van een mens door de willekeur van mensen, hetzij actief of passief. Actief, men grijpt in en men beëindigt het leven van een mens, waarvan men zegt: ach, het is toch bijna afgelopen. Of passief, men past die middelen niet toe, die tot verlenging van het leven zouden kunnen leiden. De hele theorie van de abortus en van de euthanasie berust op die verderfelijke humanistische stelling van Goethe, dat desnoods de dood een kunstgreep moet zijn om het leven te dienen. Want zo'n stervend mens, die daar maanden, soms jaren ligt te creperen, die bederft de hele sfeer in de inrichting of die bederft de hele sfeer in het gezin of die wil zelf een eind aan het leven gemaakt hebben.

Wat hier om de hoek komt kijken, is dit: het leven is van God. Dat weet men niet of dat wil men niet weten. De mens is naar Gods beeld gemaakt en daarom: ik beschik niet over mijn leven. Ik beschik niet over het leven van mijn naaste, ik heb niet te zeggen: nu is het genoeg, nu maak ik er maar een eind aan, of, ik wil het nieuwe leven niet. Het leven is van God. Daarom, ieder die het leven aanrandt, hetzij het ongeboren leven in de schoot van de moeder, hetzij het leven in de afgang der jaren, hetzij het leven waar je van zegt, deze mens heeft geen verstand meer, deze mens heeft de beschikking niet meer over zijn zinnen, zondigt tegen het zesde gebod. Dat menselijk leven is Gods eigendom. God waakt in dit zesde gebod over het leven van een mens en Hij zegt tegen de mens: pas op, dat je niet aan Mijn eigendom komt. Want het leven is van Mij. Laat ons dat bedenken.

Dat is het geweer, wat we in deze strijd hebben. Dat is de grond, waarop we sterke weerstand moeten bieden tegen al die krachten, die met schone humane leuzen ook onze maatschappij binnenkomen en een kolfje naar de hand zijn van vele lichtzinnige en op hun gemak aangelegde mensen. Daarom staat er van die rechter, die God niet vreesde, dat hij ook geen mens ontzag. En dat gaat vast en zeker op.

Een mens, die God niet vreest, die ontziet ook geen mens. Dat is de diepe wortel van ons van God afgescheurd bestaan; hatelijk zijnde en elkander hatende. We kunnen het camoufleren uit een soort angst om zelf de dupe te worden van de oorlog. We kunnen het camoufleren uit een soort benauwdheid tegen de atoombom en al die verschrikkelijk dingen, die ons zouden kunnen overkomen, wanneer de oorlogen maar tomeloos voortgaan. Een angst tegen het bederf, dat in de verziekte atmosfeer tot ons komt, wanneer er nog meer fabrieken komen, die nog meer giftige gassen uitstoten. Dan zijn er heel veel mensen, die met allerlei schone leuzen tegen dit alles tekeer willen gaan. Maar ik vertrouw me toch niet toe aan deze mensen, die van God en Zijn dienst afscheid hebben genomen. Want ik weet uit het Woord van God, dat het vroeg of laat zal blijken, dat de barmhartigheden van de goddelozen wreed zijn. De praktijk, de geschiedenis heeft het bewezen.

Neen, alleen waar genade heerschappij heeft, daar is het leven veilig. Daar komt de eerbied voor het leven uit een rechte en zuivere bron. De echte liefde tot het leven komt voort uit het kennen van het leven. Dat is altijd zo, iemand die we niet kennen, kunnen we ook niet liefhebben. We moeten iemand leren kennen, doordat we hem gezien hebben, doordat we met hem gesproken hebben, doordat we van hem gehoord hebben, doordat we met hem omgegaan hebben. Daaruit komt de liefde voort. Als we het leven niet kennen, dan kunnen we ook geen liefde tot het leven hebben. Dat kan pas, als we weten, dat het leven uit God is, dat de Heere de mens gemaakt heeft; al is het, dat we het leven verknoeid hebben, al is het, dat we de beeltenis Gods niet meer dragen, zoals het ons betaamde. God houdt nochtans ons leven in stand en als God de rechtvaardige rechter, de heilige God ons zondige leven niet afsnijdt, welk zondig mens zou het dan in zijn hoofd durven halen om het leven door God gegeven af te snijden? Laat de mens zich niet vermeten tegen God te strijden. Hij zal vroeg of laat het onderspit delven.

Maar dit is het, als we gaan beseffen: o God, ik ben uit Uw hand voortgekomen. 't Is waar, ik ben door de zonde van U vervreemd, ik beantwoord niet meer aan het doel, waartoe U mij stelde, maar Heere ik ben toch mens gebleven, ik ben toch geen beest geworden. 'k Heb toch een ziel, ik ben toch aan de hemel verwant, 'k ben toch van Gods geslacht. Als we dat gaan beseffen, dan zullen we ook de waarde van het leven gaan zien. Dan zullen we ook eerbied voor het leven krijgen. Eerbied voor ons eigen leven en voor het leven voor onze naaste.

Dat zegt God nu in het zesde gebod: Dat ik mijn naaste noch met gedachte, noch met woorden of enig gebaar, veel minder met de daad, door mijzelf of

door anderen, onteer, haat, kwets of dood, maar, dat ik alle wraakgierigheid aflegge. Dus het doden van de naaste wordt gedaan met gedachten, met woorden, met enig gebaar, of met de daad, door mezelf of door anderen. Hier wordt niet alleen het brute doden met geweer, met pistool, met een dolk, met vergif of met welk vreselijk middel ook, door God aangewezen en door God veroordeeld, maar hier daalt de onderwijzer af. Hij heeft de zin van het gebod juist verstaan, ook naar ons. Ik hoop en ik denk, dat niemand van ons ooit, noch met geweer of dolk, noch met vergif zijn naaste heeft gedood.

Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat we uit deze kerkdienst kunnen gaan, kloppende op onze borst en zeggen: ziezo, daar is toch een gebod, waar ik niet schuldig aan ben. De onderwijzer begint met te zeggen: ik mag ook niet doden met mijn gedachten. Al zou ik een vriendelijk gelaat tonen, dan kan ik met mijn gedachten doden. Noch met woorden, woorden die scherper kunnen zijn dan zwaarden. Daar is een zielepijn die erger is dan lichaamspijn.

In de gestichten en in de inrichtingen, zitten duizenden mensen, die lichamelijk kern-gezond zijn, maar die door woorden in hun ziel zo verwond zijn, dat ze geen levensmoed meer hebben overgehouden. Onze woorden kunnen zo vlijmend scherp en zo hels diep in het hart van die ander binnendringen, dat we hem zijn eer, zijn moed, zijn kracht en zijn leven ontnemen, terwijl hij nog leeft.

Of door enig gebaar, dat wil zeggen gebaar. Een gebaar, door de lip op te trekken, door verachtelijk naar die ander te zien, door op joodse wijze op de grond te spuwen om mijn minachting voor die ander te openbaren. Door hem hooghartig met een stalen gezicht voorbij te gaan. Voorts veel minder met de daad, door mijzelf, of door anderen. Zoals David met een schijnheilig gezicht een van zijn beste officieren opofferde aan zijn eigen lusten en meende de mooie meneer te kunnen blijven en tegen Joab en tegen de andere officieren zegt: Ja, daar kun je nu eenmaal niets aan doen; in de oorlog valt zowel vriend als vijand. Terwijl hij er diep in zijn hart van overtuigd was, dat hij het zwaard van de vijand gebruikt had om deze trouwe officier uit het land der levenden weg te stoten, enkel maar om zijn boze lusten te kunnen botvieren. Door zichzelf of door een ander, onteren, haten, kwetsen of doden.

Zoals reeds gezegd, met woorden of met daden. Maar dat ik alle wraakgierigheid aflegge, als een kleed mij daarvan ontdoe. Al deze zonden vallen onder dit gebod en het is al vroeg in de wereld begonnen. Het eerste mensenpaar had nog maar twee zonen en toen haatte de één de ander al. Toen was de één nijdig tegen de ander, toen was het hart van de een met wraakgierigheid vervuld jegens de ander. Toen was het al zo, dat de goddeloze sterk was en de vrome het onderspit moest delven moest. U kent de geschiedenis van Kaïn en Abel, die zijn eigen broer meenam naar het veld en hem dood sloeg. Toen is het al begonnen, de oorlog, de haat, de nijd, de wraak. En dat is doorgegaan!

Heel Israëls historie getuigt van de zonde tegen het zesde gebod. Jezus zegt straks; Jeruzalem, Jeruzalem! gij, die de profeten doodt, en stenigt, die tot u

gezonden zijn! hoe menigmaal heb Ik uwe kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen; en gijlieden hebt niet gewild (Matth.23:37). Dat de mens van huis uit een doodslager is, is het allerduidelijkst openbaar gekomen in de dood van de Heere Jezus. Alle mensen geven oorzaak om gehaat te worden, om veracht te worden, om er met onze toorn op los te branden, er is niemand van ons zonder zonde. Vaders niet, moeders niet en kinderen niet. We hebben allemaal tijden in ons leven, dat we de toorn van anderen en de wraak van anderen en de haat van anderen, door onze zonden opwekken.

Er is er Een geweest, die nooit reden gegeven heeft tot haat, tot twist, tot toorn, tot wraakgierigheid en juist die Ene heeft men uitermate gehaat. De vijand is op Hem aangelopen als een stroom, kerkmensen; wetsbetrachters; de allervroomsten van Israël; zonder genade. Ze hebben Hem, Gods beeldrager, aan het vloekhout gehangen. Ze hebben Hem veracht, bespogen, gesmaad, bespot en niet alleen met woorden, met gebaren, maar eindelijk met de daad. Ze hebben een hamer en spijkers genomen en ze hebben Hem gehangen aan een ruwhouten kruis. Daarbij hebben ze een speer gevat en Zijn zijde doorstoken. Hier heeft de mensheid haar kunnen geopenbaard. Hier heeft de mensheid klaar betoond wat in het hart van de mens leeft, nadat we de band met God verbroken hebben.

Maar hier heeft God ook voor verandering gezorgd; want toen de ganse mensheid, jood en heiden, u en ik, aan het moorden geslagen zijn op den Onschuldige, toen heeft God, o, onbegrijpelijk wonder van Gods liefde, dat oordeel, die moordpartij, die afslachting van Zijn eigen Zoon, zonder dat er enige reden toe was, omgewend en de dood van Zijn Zoon gemaakt tot een betaling van de zonde van de moordenaars. Dat heeft God gedaan. En in de dood van Christus is het medicijn bereid, waardoor wij nu, wij namelijk, die God de rechterhand gevat heeft, niet meer doden, niet meer haten, niet meer wraakgierig zijn, maar afleggen dat kleed van wraakgierigheid om als een nieuw schepsel naar dat nieuwe gebod, dat Jezus ons gegeven heeft, te leven. Een nieuw gebod geef Ik u, namelijk, dat ge elkander liefhebt. Ja maar, dat was toch ook het oude gebod, dat is waar, dat was ook onder het oude verbond de vervulling van de wet. Maar dit was het nieuwe van het gebod, dat Jezus de Zijnen gaf, dat ze nu voortaan niet meer zouden doden "om Zijntwil".

Dat hebben de gelovigen van het Oude Testament nauwelijks kunnen bevroeden. Ze hebben van verre een blik gehad op het offer, maar dat hebben de discipelen van het Nieuwe Testament, dat hebben de kinderen Gods, die nu leven duidelijk en klaar mogen zien. Nu zegt Jezus, een nieuw gebod geef Ik u, namelijk: nadat in Mijn leven de dood gedood is, is ook in Mijn bloed het medicijn gemaakt om elkander lief te hebben, met die hartelijke, met die innerlijke, met die goddelijke, die door de Geest geboren liefde "om Christus wil". O, zeg nu niet meer: ja hoor, maar ik kan niet anders. Zeg nu niet meer: de haat zit zo diep, ik vergeef het hem nooit. Zeg nu niet meer: ja maar, het is

ook zijn eigen schuld, 't is ook zo'n onmogelijke man en 't is ook zo'n ellendige vrouw. Als u waarlijk door het geloof op Jezus ziet, dan zult u zien, dat Hij niet gestorven is, omdat wij het bij het rechte eind hadden. Maar dan zult u zien, dat Hij te zijner tijd voor de "goddelozen" gestorven is. En dan bent u die goddeloze, dan bent u die doodslager, dan bent u de ergste, dan bent u de aanstoker. Dan hebt u uw rug niet gegeven als een brug en daarom is ook die andere niet tot u gekomen, buigend.

Maar nu door dit medicijn, door deze liefde aangestoken, door deze goddelijke Geest geleid, willen we afleggen dat kleed van wraakgierigheid, van haat en ontering en kwetsing en doding van onze naaste. Want ons leven is dierbaar in het oog van God. We willen anderen niet meer kwetsen, maar begeren hem voortaan te dienen, met de wapenen, die God daartoe gegeven heeft, dat is Zijn Woord. Het Evangelie tegen de revolutie heeft Groen van Prinsterer reeds gezegd; en het was zijn lijfspreuk: tegen de revolutie het Evangelie. Dan is het "de oorlog aan de oorlog", maar niet op humanistische wijze, niet om de mens, maar om God. En dan niet in eigen kracht, want dan komt men, waar men op het ogenblik zelfs in de kerken al gekomen is: zodat de Wereldraad van kerken de zogenaamde bevrijdingsbewegingen steunt, die zij wapens in de hand geven om onschuldigen te doden. Zogenaamd, om anderen te bevrijden. Dat heeft Christus ons niet geleerd. Hij heeft gezegd dat het niet door kracht, noch door geweld geschieden zal, maar door Zijn Geest.

Mag dan op geen enkele wijze het zwaard gedragen worden, moeten we dan principieel weigeren deel te nemen aan het leger? Dus ook aan een oorlog, die ons misschien, hoe dan ook, opgedrongen wordt? U zult uit het Woord van God zien, dat God het wapen tegen de doodslag gegeven heeft in Zijn Woord en in dat Woord staat: De overheid draagt het zwaard niet tevergeefs (Rom.13:4). God heeft om de doodslag te weren, aan de overheid het zwaard gegeven. En wee de overheid, die dit zwaard laat verroesten. Wee de overheid, die de doodstraf, uit zogenaamde humanitaire overwegingen, niet durft toepassen. Die doet tegen de ordinantie Gods. Dus je kunt nooit met een beroep op het zesde gebod weigeren in militaire dienst te gaan. Je kunt nooit met een beroep op het zesde gebod de afschaffing van de doodstraf goedkeuren.

In tegendeel, God heeft juist in Zijn Woord dit beschermend middel over het leven van een mens gegeven en het gezag aan de overheid gegeven, juist om het leven te beschermen. Daarom als goed en bloed moeten worden verdedigd, als onze vrouwen en onze kinderen, onze burens en onze vrienden moeten worden verdedigd tegen de wederrechtelijke aanval van de vijand, dan roept God door de overheid ons te wapen. Dan vervullen we daar de plicht, die we aan God en aan onze naaste schuldig zijn, om naar het zwaard te grijpen, om de indringer weg te dringen, te bestraffen, desnoods te doden. Dat is niet tegen het gebod, maar dat is náár het gebod.

De volgende vraag: Maar dit gebod schijnt alleen van doodslaan te spreken. Neen, zegt het antwoord: God, verbiedende de doodslag, leert ons, dat Hij de

wortel van de doodslag, als nijd, haat, toorn en wraakgierigheid, haat en zulks alles voor een doodslag houdt. U weet dus, dat elk mens, ook u, schuldig staat aan de overtreding van dit gebod, Want die doodslagen, die in dit leven plaats vinden, met gedachten, met woorden of met werken, die hebben een wortel. En de wortel van die doodslag dat is nijd. Daar begint het. Nijdigheid, nijd is het begin van zelfmoord. Er staat in de Bijbel: nijd is verrotting der beenderen (Spr.14:30). En u weet, in de Bijbel zijn de beenderen, het vaste van de mens, het wezenlijke van het leven. Als er van Jezus staat, dat er geen been van Hem zal gebroken worden; dan ziet dat op het eigenlijke van het leven, dat niet weggenomen kan worden. Als er staat: nijd is verrotting der beenderen; dan wil dat zeggen: daar gaat het eigenlijke, de inhoud van ons leven aan kapot. Dan verrot het innerlijke leven.

Dan kunnen we een huis hebben, we kunnen geld hebben, we kunnen een gezin hebben, we kunnen alle weelde hebben, maar als we in nijd tegenover onze naaste leven, dan zit er in het binnenste van ons hart een grote rotte plek en dat vergalt ons hele leven. Dan kunnen we geen ogenblik meer vreugde hebben, dan kunnen we geen ogenblik meer liefde bewijzen. Dan zijn we op weg onszelf en anderen te verteren. Haat, dat is blindheid van onze ziel. Er wordt wel eens gesproken over blinde haat en dat is waar. Haat, dat trekt alles uit het lood. Haat, stelt bijvoorbeeld alles wat die ander schrijft in een kwaad daglicht. Haat, doet denken: hij kan nooit iets waars, iets goed zeggen, alles wat hij schrijft, wat hij zegt en wat hij doet, dat is verkeerd. Zo concludeert de haat. Waarom?

Omdat de haat blind is en omdat de haat doof is voor het werkelijke, voor de waarheid. Het is een wortel van de doodslag. Wanneer we die haat blijven voeden, dan zal dat uitlopen op het verteren van ons leven en het verteren van onze naaste. Ook in de kerk, ook op godsdienstig gebied, juist daar, waar het gaat over de kernzaken van de Bijbel, kan zo'n innerlijke grote, diepe haat geopenbaard worden. Zulk een innerlijke diepe afkeer tegen die hoge, grote, goddelijke, alleen ware liefde. Die duisternis van de haat kan zo tastbaar worden tegen het vriendelijk licht van Gods genade. Dat wil zeggen: hoe meer een kind van God goed spreekt van God en hoe meer hij leeft uit het offer van Jezus Christus, hoe meer hij gehaat kan worden, door degenen, die uit hun eigengerechtigheid leven, die misschien met allerlei zware en moeilijk te volbrengen geboden, zichzelf een naam maken. Die haten degenen die leven, die gevoed worden uit de liefde van Gods genade.

Maar er staat: God houdt zulke mensen voor doodslagers, al doen zij zich nog zo rechtzinnig voor. Want vergeet het nooit, u kunt nooit God dienen en tegelijk Gods kind tot in het diepst van uw ziel krenken en haten en wegduwen. Dat kan niet. Hoe kunt u nu God dienen, als u Gods kinderen, de appel van Gods ogen, het liefste wat God op de wereld heeft, haat. Dacht u, dat u God daarmee dienen kan? Er zijn mensen, die met hun vuist op de Bijbel kunnen slaan en zeggen: Ik kom op voor het recht van God; maar die tegelijk de ander, □ ook een kind van God of juist een kind van God □ wel

willen vermoorden, hetzij met hun woorden, hetzij met hun schrijven, hetzij met enige andere openbaring van hun haat en van hun nijd. Zeker, ook Gods kinderen hebben hun gebreken, zij zullen het zelf van harte toestemmen, wanneer zij inzien in de heilige regels van het goddelijk recht. Maar, als God ons niet verstoot om onze ongerechtigheden, dan moeten we elkaar ook maar niet verstoten en de kwaden verdragen. Niet het kwaad verdragen, nee want: zou ik niet haten, Heere, die U haten, en verdriet hebben, in degenen, die tegen U opstaan? (Ps.139:21). De zonde hebben we te haten, maar de zondaar door God nog niet verstoten, hebben wij, zelf zondaren zijnde, niet te verstoten. Maar we hebben hen te zoeken, opdat God hen te eniger tijd nog bekering geven zal. Want wie zelf gered is van de rand van het verderf en wie van Gods kinderen is dat niet? die heeft er geen behoefte aan, om anderen in dat verderf te zien neertuimelen. Want hiertoe heeft God Abram verkoren, hiertoe heeft Hij Abram gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem bevelen zou. Opdat zij de weg des HEEREN zouden houden, opdat Hij over Abram bringe hetgeen Hij over hem gesproken heeft. Daartoe heeft God ons gekend. Hij heeft ons begenadigd in den Geliefde, opdat we genade zouden bewijzen.

U kent die gelijkenis van die dienstknecht, die zijn bergenhoge schuld zag kwijtgescholden en die buiten de deur van het paleis van zijn heer kwam en een mede dienstknecht vond, die hem enkele penningen schuldig was en hem bij de keel greep en zei: Betaal me, wat ge schuldig zijt. En toen hij niet had om te betalen, hem in de gevangenis liet werpen, totdat hij betaald zou hebben. Andermaal werd deze dienstknecht bij zijn heer geroepen en hij heeft hem zijn boosheid en zijn hardheid en zijn dwaasheid verweten en hij heeft tegen zijn dienstknechten gezegd: breng hem in de gevangenis, hij die tegen mijn genade zondigt. Want er is geen groter dwaasheid, dan, dat een begenadigde zou haten. Die zelf uit Gods liefde het leven gekregen heeft, dat deze de ander door haat zou doden. Nee, het moet het leven zijn van allen, die door God gevonden zijn, om lief te hebben. Dat wordt dan ook in de laatste vraag van deze zondagsafdeling nog eens duidelijk benadrukt. We willen daar nog over spreken, nadat we gezongen hebben uit:

Psalm 33 ver 9 en 10.

Al zou God me een vriendelijk karakter gegeven hebben, zodat ik nooit noch in het verborgen, noch in het openbaar de ander gehaat had; de ander benijd had, met wraakgierigheid ten opzichte van die ander vervuld geweest zou zijn; zo heb ik nochtans dit gebod niet volbracht. En u weet, het gaat er niet alleen om dat we niet tegen dit gebod zondigen, maar het gaat er ook om, positief, dat we dit gebod volbrengen, want Jezus heeft gezegd: Die, deze Mijn Woorden hoort en dezelve doet. Dan heeft dit gebod een verbod en ook een gebod. Daar wordt hiervan gesproken. God verbiedt de nijd, de haat, de toorn, maar Hij gebiedt, dat wij onze naaste liefhebben als onszelf, en jegens

hem geduld, vrede, zachtmoedigheid, barmhartigheid en alle vriendelijkheid bewijzen. Liefhebben als onszelf.

We hebben zo graag, dat de mensen geduld met ons hebben. We zeggen het zo vaak: ach, je moet het me maar niet kwalijk nemen; ik ben nu eenmaal wat driftig of ik ben nu eenmaal wat kwaaddenkend of ik ben nu eenmaal wat opvliegend. Heb er een beetje erg in, behandel me niet al te hard. Welnu, zo hebben we onze naaste te beoordelen en te behandelen, zoals we graag zelf behandeld zouden willen worden. 't Is waar, de meest domme mensen, ook op godsdienstig gebied, zijn soms het eerste om de ander meedogenloos te veroordelen. Ze zien overal zonde in, maar daar zien ze geen zonde in, om die ander te krenken, liefst diep in zijn ziel, om hem alle troost te ontnemen, om kon het zijn, hem naar de wanhoop te drijven. Ze menen daarmee een handhaver te zijn van het recht van God.

Maar nog eens, ge kunt God niet behagen, als ge tegelijk Zijn kinderen krenkt. Als ge de mens, die naar Gods beeld gemaakt is, haat. Nee, God vraagt van u, dat ge uw naaste zult liefhebben als uzelf. Ja, zegt u, maar... en dan doet u een boekje open over die naaste, wat die naaste u allemaal gedaan heeft, wat die naaste allemaal van u gezegd heeft en wat die naaste allemaal ten opzichte van uw werk u aangedaan heeft en ten opzichte van uw kinderen, van uw man, van uw vrouw. Leg er nog maar tien van die rapporten bij, stapelt de bergen nog maar hoger op en kom dan met al uw bezwaren tegen uw naaste, daar, waar God u met dit gebod vandaag ontmoeten wil. Dat is bij Hem, die Borg en Zaligmaker geworden is ook voor overtreders van dit gebod.

Kom dan mee in uw gedachten naar de kruisheuvel en zie daar de moordenaars hangen, ter rechter en ter linker zijde. Zie Hem, Die met de misdadigers gerekend geworden is. Die in het midden van de zondaren, als de grootste der zondaren gehangen is en hoor dan hetgeen Hij zegt en volgt Zijn voorbeeld na: Vader, zo roept Hij, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. Is er ooit een mens geweest, die billijk had kunnen veroordelen, Die naar recht het vuur van Gods toorn had kunnen inroepen tegen zondaren, dan is het Jezus geweest. Maar alles wat Hij zei, toen Hij zelf ineenkromp van de pijn, die door mensen Hem aangedaan was: Vader vergeef het hun. Ja, zegt ge, dat is mij onmogelijk. Dan, zeg ik, dan kent u Hem niet. Want, als u Hem zou kennen, dan zou u Zijn beeltenis dragen. O, ik weet het, we moesten altijd veel meer van Hem hebben, van Hem, Die gezegd heeft: Mij komt de wraak toe, Ik zal het vergelden. Maar indien het beginsel hiervan in uw hart ontbreekt; zo zijt ge met al uw godsdienst een ongelovige, een doodslager, die het oordeel zal dragen. Doch dat gij dan kinderen Gods, in beginsel, in gemeenschap met Deze uw Borg en Zaligmaker, begere alle doodslag af te leggen en ook daadwerkelijk zou beoefenen. Al is het dan, dat we met Paulus moeten zeggen: Heere, ik ben niet daar, waar ik zo graag zou willen zijn, dan zegt hij: toch strijd ik erom, toch is het mijn begeerte, toch jaag ik er naar of ik tot dat gestelde doel komen mag, waartoe Christus me gegrepen heeft. Als

dat in uw leven waar is, dan zullen de mensen het aan ons kunnen merken, elke dag opnieuw.

Ach, kom, gij die in haat en nijd met uw naaste leeft, met uw man, met uw vrouw, met uw burens, met uw kinderen, met de mensen op uw werk, ach, kom; Jezus Christus heeft het niet alleen vóórgedaan, maar Hij heeft het ook voor ú gedaan. Omdat Hij wist, dat gij tot in eeuwigheid uw hoofd niet buigen wilde. Daarom heeft Hij Zijn hoofd gebogen. Laat dan het buigen van Hem, uw hart breken en laat dan Zijn striemen u genezen, opdat de haat en de twist en de nijd, uw gezin, uw huis, ja, uw eigen leven niet vertere. Wanneer ge door het geloof belast en beladen met een hart vol haat en zorg en nijd en twistgierigheid tot Hem komt, zondig, verloren, ongelukkig en als een onmogelijk mens knielt aan Zijn voeten; zo waarachtig als Hij de melaatsheid van die melaatse weggenomen heeft en zo waarachtig als Hij die moordenaar aan het kruis de weg naar het eeuwige leven wees en Hem opnam in Zijn heerlijkheid; zo waarachtig zal Hij uw hart breken en zult ge in de aanschouwing van het verbroken Godslam steeds dieper buigen en in Zijn Heiligdom steeds luider belijden: Ik ben een groot beest bij U.

Dan zal de vrucht daarvan ook zijn: ziet hoe lief ze elkander hebben. Dan zullen we onze naaste zijn schade zoveel als mogelijk is, afkeren. Ja, dan zullen we onze vijanden, omdat God ze het leven spaart, de boodschap der verzoening brengen en met ons leven, als met een sprekend getuigenis van de liefde Gods ten onswaarts, onze naaste trekken in de schaduw van het kruis, opdat hij de wapenen tegen God en zijn naaste aflegge en zich laat leiden door de hand van Hem van wie Asaf gezegd heeft; Nu is het goed, nu ben ik bij God, nu zult Gij mij leiden door Uw raad. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.